

De pactes, turistes i polèmiques

Formen part dels meus records d'infantesa de l'Espanya oficial, unes imatges televisives amb tot d'autoritats esperant que baixés per l'escaleta de l'avió la *turista un milió* —en aquests casos, sempre coincidia amb una xicota nòrdica, jove i de bon veure—, per tal de convertir-la en centre d'atenció informativa. Naturalment, la importància relativa d'un sol turista quan n'hi ha hagut nou-cents noranta mil nou-cents noranta-nou abans, és més que relativa, però en termes absoluts el turista un milió era la gota que feia vessar el vas de l'eufòria turística.

A mi, mai m'havia tocat cap rifa d'aquestes, però l'articlet que vaig publicar a l'*Avui* de dilluns 2 de juliol —coincidint en part amb els d'alguns altres col·laboradors del diari— sembla que ha merescut el premi del turista. A la irrellevància relativa dels articles en un context de crítiques generalitzades que es fan en privat als pactes Guitart-Semprún —especialment des d'algunes files del partit al govern—, aquests van adquirir un cert relleu en el desencadenament de la polèmica, com li passava a aquella afortunada *turista un milió*.

Tant que algú va pensar que fins i tot els articles estaven tan arreglats com ho estava la coincidència del turista un milió en una joveneta nòrdica. Tant que en la interpretació que se'n va fer hi ha més de pressupòsit que de lectura estricta. Tant que fins i tot la revista EL TEMPS, des de la seva editorial, troba que ha de pontificar sobre allò que hauríem d'haver dit i allò que no podíem dir, no se sap si en funció de la coherència lògica, de l'interès nacional o del caprici editorial. Naturalment, els articles mai me'ls han dictat ni abans d'escriure'ls ni després.

Perquè si alguna cosa es troba a faltar a l'editorial d'EL TEMPS és, precisament, una mica més de coherència lògica. I també, encara que això és discuti-

ble en funció de les diferents perspectives polítiques, de coherència política en l'argumentació.

Segons l'editorialista, la *qüestió crucial* que calia discutir no són els pactes en si, *sinó allò que representen o poden representar*. És a dir, *no els aspectes competencials, institucionals o monetaris, sinó els simbòlics*. Però immediatament, m'acusa —i ens acusa— de no haver advertit aquella *qüestió crucial*, i d'haver centrat els nostres atacs en els *aspectes formals*. Precisament, amb un mínim de respecte al sentit de les paraules, l'editorialista hauria d'haver considerat els aspectes institucionals, competencials i monetaris com a essencials —o crucials—, i allò que representen, el seu valor simbòlic, una qüestió simplement formal. ¿O no és que, precisament, justifica els pactes pels seus aspectes monetaris i institucionals, com una forma legítima d'aconseguir diners, *d'aprofitar-se de l'Estat* —com afirma amb tanta ingenuïtat—, a l'estil dels defraudadors d'Hisenda?

A vegades els problemes en la comprensió de les paraules són deguts als *a priori*, sovint no explicitats, tant de qui escriu com de qui llegeix. Com li lia passat al mateix conseller Guitart, que ha preferit més fer una lectura tremendista i conspirativa de les crítiques, que no pas fer-ne una de literal que si més no en el meu cas era clarament pre-política.

En aquest sentit, prefereixo fer saber quins són els meus prejudicis que interpren les vint-i-cinc línies de contribució personal a una polèmica. Molt breument. Primer, penso que el model autònom és insuficient per a satisfer el desig polític de sobirania nacional. Segon, el govern de la Generalitat repetidament afirma que amb aquest model ja en té prou, sotmetent els bons resultats a una simple qüestió de respecte a l'esperit de l'Estatut i a la bona entesa personal

amb els responsables del govern central. I, diguem-ho clar, als interessos electorals i als pactes conjunturals. Tercer, considero que els pactes Semprún-Guitart són de la mateixa naturalesa que els pactes que han fet totes les altres conselleries, o com els que fa el senyor Miquel Roca, i són representatius de tota la política del govern actual de la Generalitat de Catalunya. Quant, tot i que aquests pactes són menys greus quantitativament parlant que d'altres que es fan en el terreny econòmic i polític —perquè al capdavant hi són subordinats directament o indirectament—, el fet que l'estatut ens doni competències exclusives en Cultura, posa més clarament de manifest que cal cedir sobirania a canvi dels diners. Per raons de supervivència, potser. En legítima defensa, potser.

Aprofitant una conjuntura immillorable amb molta astúcia política, potser. Però mentre els deu o dotze mil milions arribin amb destinació concreta i pactada no de poder a poder, sinó de ministres a conseller, hi ha cessió de sobirania. ¿O és que les biblioteques provincials són una prioritat política del govern català?

Perquè si Madrid només inverteix a Catalunya si té la paella pel mànec, es digui el que es vulgui, es faci servir l'eufemisme que més convingui, com mostra la inversió pactada per Guitart i en general totes les altres, signifiquen una renúncia, si més no al concepte que jo tinc d'autonomia i de sobirania. Faci gràcia o no en faci —això del riure és molt personal—, és el que volia dir a l'article en suggerir de vendre'ns l'autonomia que, vistes les condicions que ens imposen, potser més valdria fer taxar l'autonomia i estudiar la conveniència del preu que ens farien a Madrid.

Per tant, i si l'editorialista d'EL TEMPS no hi té cap inconvenient, seguei-

xo pensant que els pactes Semprún-Guitart, igual que certes maniobres econòmiques amb la complicitat del govern en el món de les empreses energètiques per exemple, són greus com a símptoma de l'acceptació passiva de l'estat present de coses. I no només, ni sobretot, per part del conseller Guitart, sinó d'una actitud repetida fins al cansament pel mateix president Pujol cada vegada que el pati del país s'esvera.

I segueixo pensant que el que és la qüestió crucial del pacte no són els aspectes formals, és a dir, la discussió de si queda bé o no el pactar, o de si el valor simbòlic serà ben o mal interpretat —tot i que és cert que amb cinisme hi ha qui sosté que l'error de Guitart és haver-los explicat, els pactes. La qüestió crucial és la del projecte polític del govern de Convergència i Unió. I si el conseller Guitart té problemes o no dins el mateix govern, és una cosa de la que no en tinc notícia, que fins i tot puc lamentar, però que de cap manera se'n pot fer responsable a un comentari de vint-i-cinc línies.

Pel que fa a la possibilitat que els pactes polítics "marquin empremtes d'ideologia espanyola", com diu l'editorialista, només li voldria recordar que en aquest punt, els problemes no són de matís ni de grau. Si no ho recordo malament, quan a Madrid li va convenir tancar els repetidors de TV3 al País Valencià, senzillament hi va enviar la Guàrdia Civil. Els problemes són, simplement, de sobirania.

Salvador Cardús i Roca